

El ventall

Carlo Goldoni

Escena tercera de l'acte primer

Evaristo, Susanna i els damunt dits.

Tognino, a la terrassa, dona el ventall a les dues dones, que se'l miren i proven d'arreglar-lo.

EVARISTO (*A part*). Em sap moltíssim greu que aquest ventall s'hagi trencat per culpa meva; però miraré si puc posar-hi remei. (*Baix, a Susanna*) Senyora Susanna!

SUSANNA. Senyor.

EVARISTO. Voldria parlar amb vós. Entrem a la botiga.

SUSANNA (*S'aixeca*). Al vostre servei. Voleu fer el favor?

EVARISTO. Moreno!

MORENO. Senyor?

EVARISTO. Comença a passar. Espera'm a l'entrada del bosc, que ara vinc de seguida. (*Entra a la botiga amb Susanna*)

MORENO. Si perd el temps d'aquesta manera, més que perdiu atraparem carbasses. (*Se'n va amb el gos*)

GIANNINA (*A part, filant*). Quina sort que el meu germà ja sigui fora. Només tinc ganes de poder dir dues paraules a en Crespino, però no voldria que hi hagués aquell corcó del Coroneta. Sempre m'està al darrere, i jo no el puc sofrir ni cuit ni cru.

COMTE (*Llegint*). Oh, oh, que és bonic, això, que n'és de bonic! Senyora Geltruda.

CRESPINO. Què és això tan bonic que heu trobat, senyor Comte?

COMTE. I tu què n'has de fer? Què vols entendre-hi, tu, que ets un cap de suro com una casa?

CRESPINO (*A part, picant a la forma*). M'hi jugo un peix que en sé jo més que ell.

GELTRUDA. Què voleu, senyor Comte?

COMTE. Ah, vós que sou una dona de talent, si sabéssiu el que estic llegint: és una obra mestra.

GELTRUDA. És una història?

COMTE (*Amb menyspreu*). I ara!

GELTRUDA. Un tractat de filosofia?

COMTE (*Com abans*). I ca!

GELTRUDA. Potser un fragment de poesia?

COMTE (*Com abans*). No.

GELTRUDA. Doncs què és?

COMTE. Una cosa magnífica, meravellosa, traduïda del francès. És una rondalleta, allò que vulgarment se'n diu una faula.

CRESPINO (*A part, picant fort*). La mare que el va! Una faula! Magnífica! Meravellosa!

GELTRUDA. És d'Isop?

COMTE. No

GELTRUDA. Del senyor de la Fontaine?

COMTE. No en sé l'autor, però no té importància. La voleu sentir?

GELTRUDA. Serà un plaer.

COMTE. Espereu. (*Busca la pàgina*). Vaja, ara he perdut el punt. Ja la trobaré...

CANDIDA (*A Geltruda*). A vós que llegiu llibres dels bons, us agraden les faules?

GELTRUDA. Per què no? Si són escrites amb gràcia, són d'allò més instructives i entretingudes.

COMTE. Ah, ja la tinc. Escolteu...

CRESPINO (*A part, picant fort*). La mare que el va! Mira que llegir faules!

COMTE (*A Crespino*). Ja tornes a picar?

CRESPINO (*Al Comte*). Que no voleu que us posi talons nous? (*Pica*)

(*Timoteo torna a picar amb la mà de morter*)

COMTE. Alça, l'altre galifardeu i tot, ara! (*A Timoteo*) Encara no estàs?

TIMOTEO (*Pica*). Faig la meva feina, senyor.

COMTE (*A Geltruda*). Escolteu: «Hi havia una donzella tan bonica...» (*A Timoteo*) Estigues, home, o vés-te'n a moldre a una altra banda.

TIMOTEO (*Pica*). Dispenseu, senyor. Jo pago lloguer, i no tinc cap altre lloc que aquest.

COMTE. Au, vés al botavant amb aquest maleït morter. No es pot llegir, no es pot aguantar. Senyora Geltruda, ja vinc a casa vostra. Veureu quin fragment, quin text, quina novetat! (*Picant el llibre, entra a casa de Geltruda*)

GELTRUDA. No és pas poc desvergonyat, aquest apotecari. (*A Candida*) Anem a rebre el senyor Comte.

CANDIDA. Aneu-hi vós, ja sabeu que a mi les faules no em diuen gran cosa.

GELTRUDA. No hi fa res, vine, que no seria gens correcte.

CANDIDA (*Amb menyspreu*). Oh, aquest senyor Comte!

GELTRUDA. Estimada neboda, respecta si vols que et respectin a tu. Anem-hi.

CANDIDA (*S'aixeca per anar-hi*). Sí, sí, vindré per complaure-us.

GOLDONI, Carlo. *El ventall*. Traducció de Miquel Desclot. Per al Teatre del Sol, Sabadell, 1990. Barcelona: Institut del Teatre, 1993. [Primer accèssit al Premi Nacional Josep M. de Sagarra] Traduït per Miquel Desclot